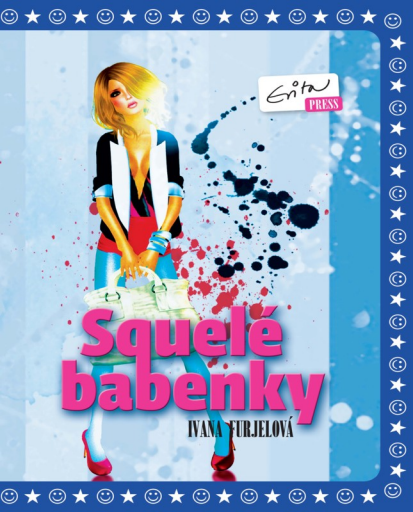

Erita
PRESS

Squelé babenky

IVANA FURJELOVÁ

Squelé babenky

ISBN 978-80-89452-42-2

Squelé babenky

IVANA FURJELOVÁ

Bratislava marec 2012

Squelé babenky

1.

„Nemám rada tieto dievčatá typu skvelá babenka,“ zvrátila som obočie a oči som nespustila z obrazovky notebooku.

„Skvelá babenka?“ Miša vyprskla do smiechu a pobavene pozrela na monitor.

„Hej,“ prikývla som. „Presne tak ich volala Ada.“

Miša si sadla tesne vedľa mňa.

„Ona potom chodievala na Pokec často, nie?“

Len som mykla plecami. Ten obrázok mi nedovolil odpovedať, pohltil celú moju pozornosť.

„Nevedia sa poriadne odfoťiť?“ ukázala som na malý štvorček v ľavom rohu monitora. „Odkedy fičia zrkadlové fotky?“

„Zrkadlové?“ zamračila sa nechápavo Miša.

„Pozri,“ ťukla som do obrazovky, „fotia si svoj obraz v zrkadle. To dnešní chalani letia práve na toto?“

„Svet sa zbláznil,“ pokrčila plecami Miša a nabrala si plnú hrst čipsov, ktoré boli v miske na stole.

Myšou som klikla na fotku jedného dievčaťa. V pravej ruke malo fotoaparát, ľavú ruku malo v bok, pery našpúlené, obočie zdvihnuté. Oči malo vymaľované, ako keby mierilo na karneval, a výraz, akoby mu patrilo celý svet. Stručný opis profilovej fotky slečny Nádhernej.

„Vyzerá ako krava,“ povedala Miša s plnými ústami. To dievča nikdy nepochopí, že mi nemá mrviť do klávesnice. Potom z nej celé hodiny vyberám otrusinky.

Vytrhla mi z ruky myš, takže ju celú zašpinila mastnými rukami, a chvatne klikla na inú fotografiu. Z počítača sa škerila slečna, čo bola viac vyzlečená ako oblečená, vlasy mala peroxidové a oči jej lemovali tie najhrubšie linky, aké som kedy videla. Čistý prototyp slečny z Pokecu, čo celý deň sedí na internete, vypisuje každému, kto je on-line, pozná každého podľa mena na čete, nie podľa toho skutočného, má milión priateľov, všade pchá písmenko q, používa výhradne zdrobneniny, jej slovná zásoba sa točí okolo cmuk, dníček, xixi a ešte ďalších šiestich výrazov, ktoré nepoznám.

A najsmutnejšie na tom je, že má pocit, akoby zožrala všetku múdrosť sveta a že celučký vesmír jej leží pri nohách...

Bol začiatok prázdnin, vonku už celé týždne príjemne svietilo slnko, na oblohe ani mráčik, bezvetrie, prosto, paráda. Mala som čerstvých pätnásť, občiansky s odpornou fotkou vo vrecku a posledné vysvedčenie zo základnej školy s čistými jednotkami sa mi povalovalo kdesi v dome. Chystala som sa na gymnázium a medzi mojimi rovesníkmi na Slovensku fičal Pokec. Ten internetový. Ktorý tínedžer ho nepoznal, ten bol vyvrheľ. Outsider. Čudák. Staromódny debil. No a my s Mišou sme čaro četovania,

Squelé babenky

o ktorom každý hovoril, chceli objaviť, ale nikdy sme mu neprišli na chuť.

Rovnako ako tisícky mladých ľudí, aj ja som na internet sem-tam zašla, čekla som stránky so slovenským bulvárom, keď sa mi chcelo, aj seriózne informácie. Niekedy som klikla aj na čet, odpísala som na správy od spolužiačok, ktoré prázdninovali na inom konci Slovenska, ale dlho to netrvalo. Nemali sme si čo povedať, lebo ja som sa poriadne bavila akurát tak s Mišou. Ostatné spolužiačky mi boli dosť ľahostajné...

Alebo som odpísala susedke, ku ktorej som mohla v pohode zabehnúť. Sadli sme si do záhrady na lavičku a kecali sme osobne. Slnko na nás príjemne svietilo, ešte sme boli aj hneďučké ako z dovolenky, a keď jej mama urobila tú fantastickú domácu zmrzlinu...

Mňam. To bolo božské!

Lenže suseda bola moderná baba, veď viete...

Keď mi napísal niekto neznámy, väčšinou som jeho správu zrušila, ani som sa neunúvala odpísať. Pýtate sa prečo? Nebola som odkázaná na internetových kamarátov, kvôli ktorým by som za počítačom presedela pol dňa. Áno, aj takých som poznala, čo takto žili, žiaľ.

No ja som medzi nich rozhodne nepatrila.

Nemala som ani sto vytvorených albumov. V každom by ste našli len moje zrkadlové fotografie a pod nimi komentáre typu „krásna, cmuk“ alebo „lóovujem ťa, zlato“. Toto nie. Bola som zásadne proti, také baby som považovala za vymleté a ovládnuté svetom, ktorý si samy vytvorili. Kolko sme sa ich v ten deň s Mišou naohovárali a nasmiali sa na nich...

Omnoho radšej som sa hrala na slečnu Neznámu, a pritom som bola sama sebou. Profil som mala vyplnený len šťastí, albumy boli zamknuté, a mala som len pár priateľov, ktorých som poznala naozaj. V reálnom živote. Väčšinou to boli spolužiaci zo školy.

Moja najhlavnejšia zásada bola – žiadna profilová fotka. Nehcela som, aby niekto komentoval môj výzor, a moji známi aj tak vedeli, ako vyzerám.

Takto sa mi to páčilo. Skrátka, nechcela som byť v centre pozornosti, stačilo mi mať pár priateľov, odpísať ľuďom, čo som poznala. Bodka.

Čet bol pre mňa ako esemeska. Presne, jasne, stručne a výstižne som písala správu tomu, komu som potrebovala niečo oznámiť.

Či som netúžila po virtuálnych kamarátoch, ktorým by som sa vyžalovala v ťažkej chvíli? A načo? Veď skutočných reálnych priateľov som mala. No mala som najmä Mišu, boli sme najlepšie kamošky už od škôlky. Bola len a len moja. Jedna druhú by sme nevymenili za nič na svete.

„Prečo ich Aďa nazvala skvelé babenky?“ spýtala sa ma Miša, zatiaľ čo ja som sa smiala na profile jedného dievčaťa. Písalo, že jeho obľúbená činnosť je „pokecícq so squelými chalanmi“. Ach, bože. Písmeno q prežíva svoju renesanciu.

„Pre toto,“ odpovedala som jej a prstom som ukázala na monitor. Usmieval sa na nás ďalší pokecový typ.

Kolko ich asi v tejto chvíli četuje na celom svete? Tisíce? Desattisíce? Milióny?

Squelé babenky

„Raz sme sa boli s Aďou korčuľovať na hrádzi, bolo to minulú jeseň, to sme boli na korčuľiach poslednýkrát,“ začala som rozprávať, „ty si vtedy bola cez víkend u starkej, nebola si s nami.“

„Veď to je jedno.“

„Dobre, dobre...“ vzala som si aj ja z čipsov. „Zastavili sme sa v tom malom bufete na kofolu.“

„Tam, kde stále cítiť párky v rožku?“ zdvihla obočie.

V našom meste bol bufet na hrádzi preslávený neustálou vôňou párkov. Niektorí to miesto milovali. Iní nenávideli.

„Hej, tam.“

„Fuj, je mi zle, keď si ten smrad len predstavím.“

Miša patrila k tým druhým.

„Prišla tam jedna baba,“ pokračovala som, „mala asi šesťnásť rokov, neviem to presne, bolo ťažké odhadnúť jej vek. A spôsobila, že som sa skoro zadusila. Bola jeseň, vonku poriadne fúkalo, ona mala oblečenú najkratšiu sukňu na svete, bola vymaľovaná ako veľkonočné vajce, na nohách topánky s obrovskými podpätkami, nevedela na nich ani chodiť. A špúlila pery. Skrátka, vyzerala presne takto.“ Bradou som ukázala na monitor.

„Kto sa takto oblečie na hrádzu, kde sú všetci v prepotených tričkách?“

Čakala som Mišinu odpoveď, no ona len mlčky chrúmala čip-sy. Tak som pokračovala.

„Aďa tú slečnu nazvala skvelou babenkou. Odvtedy boli všetky jej podobné skvelými babenkami. Stačí, keď povedala toto spojenie, a ďalšie opisy boli zbytočné, vedela som si dotyčnú celkom dobre predstaviť. Dobré, nie?“

Posledné slová som zo seba vytlačila s predstieranou veselostou. Sklonila som hlavu, aby som sa nemusela nasilu usmievať. Náhle spomienky na staršiu sestru mi vohnali slzy do očí. Miša si to všimla.

„Chýba ti, však?“ povedala potichu.

Prikývla som a rýchlo som zažmurkala, aby som slzy zatlačila späť do slzných kanálikov.

„Je viem,“ Miša ma pohladkala po pleci.

„Niekedy mi nepríde na um celé hodiny a potom...“ vzdychla som si.

„Musí to byť ťažké.“

„Je.“

„Aj ja si ťažko zvykám, že tu už nie je.“

Prikývla som.

Mlčky sme na seba pozerali.

„Ešteže mám teba, si mi ako sestra,“ povedala som potom. „Nevieš si predstaviť, čo pre mňa znamená naše priateľstvo.“

„Ja viem, Kaja.“ Silno ma objala.

Skvelé babenky na monitore na nás prekvapene špúlili pery...

Vlani koncom novembra išla Ada od zubárky do školy, bola na preventívnej prehliadke. Keď prechádzala cez cestu, poriadne sa popozerala, či nejde žiadne auto, všetko bolo v poriadku, tak vstúpila na priechod. No ten magor si ju nevšimol, vrazil do nej v celej rýchlosti a pripravil ju o jej mladý začínajúci život.

Na mieste bola mŕtva.

Zostala som sama, boli sme iba dve sestry.

Mama to znáša najhoršie. Stále ju vidím plakať, aj keď predomnou sa snaží byť v pohode.

Squelé babenky

Prežiť vlastné dieťa, to je asi strašné peklo.

Často na Adu myslím, či nás tam zhora vidí a či nás ochraňuje ako náš anjel. Alebo či je stále pri nás ako mŕtvi v seriáli Stratené duše...

„Aďa mala nápady, že skvelá babenka,“ zmenila Miša tému a už sa znovu preklikávala fotografiami v počítači. „Máš pravdu, je to praktické. To sa volá rýchla komunikácia, tá je v tomto rýchlom svete potrebná.“

„Hlavne, keď takto vyzerá každá druhá baba,“ prikývla som.

„Ten internet je čudný. Ide to preň pekne dole vodou. Nikto sa nechodí korčuľovať ani bicyklovať, všetci si žijú svoj virtuálny život.“

Zasmiala som sa.

„Kto nie je na Pokeci, nežije.“

„Čakám, kedy tento ošial opantá aj nás.“

„Nikdy. Čo je veľa, to je veľa. Neviem, čo by som tolké hodiny na internete robila,“ s ľahkosťou a pohotovo som Miši odpovedala.

„Četovala, ako každý,“ mykla plecom.

„Veď by som tam od nudy zošalela. Na taký kolotoč, kde sa nekrútiť iné aktivity, ale je tam iba četovanie, četovanie, trošku spánku, zasa četovanie, nikdy v živote nenasadnem.“

Husté slová, na pätnástku, viem...

Ale aby som sa predstavila, volám sa Karolína Račová. Pokojne ma môžete volať Kaja, Kajuš alebo, skrátka, Karolína. Spolužiaci ma kedysi v piatej triede, keď sme sa pohádali, volali aj Rača, ale našťastie s tým prestali skôr, ako sa to v triede uchytilo. Chvalabohu, odľahlo mi, lebo keď na mňa zakričali: „Hej,

Rača, pod sem!“ pripomínalo mi to Veľkú Raču, a čo som ja lyžiarske stredisko? Nie som.

Mám pätnásť rokov, najlepšiu kamarátku Mišu. Je to moja spriaznená duša, geniálne sa dopĺňame, ja viem slovenčinu, ona matiku, ja mám rada fyziku, ona chémiu, písomky píšeme vždy s pomocou tej druhej. Bývame na rovnakej ulici v našom malom mestečku a nikdy sme od seba neboli dlhšie ako dva týždne.

Dva týždne, to bolo práve minulé leto, keď sme boli na dovolenke v Egypte, a ja z tej dovolenky nemám nič, nevidela som poriadne ani jednu pamiatku. Aj pyramídy mi pripadali úplne nudné a nezmyselné. Nebola som vo svojej koži, bola som nervózna a podráždená, chýbala mi tam Miša.

Aj keď tam bola Aďa. Posledná dovolenka, kde sme boli všetci štyria. Ja, Aďa, mama, oco... Keby som to bola tušila, užijem si tú dovolenku tak, ako sa patrí... Lenže, keby sme vždy tušili, čo nás čaká, inak by sme sa správali. Možno celý život.

Ja sa od určitého okamihu riadim heslom: Nikdy nehovor nikdy. Budem sa ním riadiť už navždy.

Pochopíte, prečo je tá veta pre mňa taká dôležitá.

Stanete sa totiž svedkom toho, ako som sa dobrovoľne stala tým, čím som celý čas opovrhovala.

Squelé babenky

2.

V stredu ráno som mala budík nastavený už na pol deviatu. Nezvyčajne skoré vstávanie na prázdninový deň. Väčšinou bez výčitiek spím aj do desiatej. Potom zvykne zavolať mama z práce a prehovorí mi do duše takým spôsobom, že radšej vstanem a idem aspoň nakúpiť.

Ale v ten deň sme chceli ísť k jazeru. Bohvie, dokedy vydržia slnečné dni, preto sme ich chceli využiť, kým sa dá.

Keď mi zazvonil budík, slnečné lúče už prenikali do mojej izby, hoci závesy boli zatiahnuté. Paráda, obloha je čistá, dnes bude pri jazere skutočne nádherne.

Zhltna som raňajky a prečítala som narýchlo napísaný odkaz od mamy, pripnutý na chladničke. Naschvál ho tam dáva, aby som ho, nedajbože, neprehliadla. Nemôžem sa vyhovoriť, že som si ho nevšimla, keď je napísaný na veľkom papieri a navyše na chladničke.

Ibaže by som povedala, že som celý deň nejedla, a to zasa nie.

Neprehliadnuteľné boli mamine odkazy, vie, čo robí, keď ich dáva na dvierka chladničky.

„Kaja, choď na poštu poslať tento list. Dávaj si na ceste pozor. Mama.“

Nikdy nezabudla dodať, aby som bola opatrná, čo sa týka ciest. Ani som sa jej nečudovala...

Tiež som mala strach pohybovať sa po cestách, odkedy na nich prišla Aďa o život. Keď som počula približovať sa auto, srdce mi začalo prudšie biť a triasli sa mi kolená. Kráčala som chvatne, len aby ma niečo nezachytilo. Je to fóbia možno už na celý život.

Miša už nervózne podupávala pred naším domom. Mala obľúbené krátke rifľové šortky, dlhé vlasy mala zapnuté v drdole, a aj keď mala veľké slnečné okuliare, vedela som si presne predstaviť jej zúžené oči. Vždy ich také mala, keď sa na mňa chcela hnevať. Lenže ona sa na mňa hnevať nevedela.

„No že som sa ťa vôbec dočkala!“ rozhodila rukami. „Dnes meškáš len desať minút!“ povedala a snažila sa tváriť urazene.

Už sa to začínalo, ten jej úbohý a márný pokus o hnev.

„Aj ja ti želim krásne slnečné ránko!“ ignorovala som jej poznámky na moje meškanie.

Zbehla som k nej dolu strmými schodmi a usmievala som sa od ucha k uchu.

„Aj tebe krásne ráno,“ usmiala sa na mňa a ukázala svoje dokonalé zuby.

Vždy som jej ich závidela. Ale nepovedala som jej to nahlas. Som predsa kamoška! Nezávidím a doprajem.

Squelé babenky

„No poď, nech sme tam medzi prvými, chytíme si dobré miesta,“ povedala už celkom pokojným hlasom.

Tak, a bolo. Hovorila som, že sa nevie hnevať. Už bola v pohode.

„Cestou skočíme na poštu,“ zamávala som jej pred očami bielou obálkou.

„Fajn, pôjdeme.“

Od pošty sme kráčali smerom k jazeru, jednému z najkrajších miest v našom meste. Z centra mesta bolo vzdialené asi pol hodiny chôdze a ako sme sa k nemu približovali, okolie bolo čoraz nádhernejšie.

Moja americká teta, mamina sestra bývajúca v Amerike, tvrdí, že polhodinová prechádzka každé ráno jej pomáha udržiavať mladistvý vzhľad. Aspoň uvidím, čo to s nami spraví. Či fakt budeme vyzerat lepšie.

Keď sme prišli do cieľa, zaliala ma vlna spomienok na minulé leto. Slnko, voda, plážový volejbal, a hlavne smiech. *Chcel by som vrátiť minulé leto...* Táto pieseň mi behala po rozume. Prečo mi napadla práve ona? Asi pre Aďu, začínalo sa prvé leto bez nej.

Ale život ide ďalej, nepáčiło by sa jej, keby som sa trápila a neužívala si slnka. Toto leto bude rovnako fajn. Minulé je minulosťou, zostali mi krásne spomienky. Bodka.

„Kaja, čo si taká zamyslená?“ prebudila ma z myšlienok Miša.

„Ale nič, nič,“ pokrútila som hlavou.

„Dobre viem čo,“ vzdychla.

„Tak sa potom nepýtaj.“

„Netráp sa, nepáčiło by sa jej to.“ Zasa dobre vedela, čo sa deje v mojom vnútri.

„Ja viem,“ usmiala som sa.

Pri jazere nebol takmer nikto. Hodín bolo ešte málo, najviac sa to tu zaplní poobede, keď slnko už nie je také ostré a ľudia sa tu zastavujú cestou z práce, aby sa odreagovali a užili si aspoň trošku lúčov. Padne fajn schladieť si nohy v tomto teple. Teraz tu bolo len pár študentov, čo si užívali prázdniny, nikam sa neponáhľali a chichúňali sa na niečom, čo videli v mobile jedného z nich.

„Aha, pozri, flek, kde sme sedávali celé minulé leto, je voľný,“ ukázala Miša. „Ideme tam aj teraz alebo si nájdeme niečo lepšie?“ spýtala sa a rozhliadla sa po celom brehu.

„Nič lepšie nie je, naše miesto je skvostom tohto jazera,“ pyšne som odpovedala a už som aj vykračovala za svojím cieľom. Nehádala sa, veď som mala pravdu, obe sme to dobre vedeli.

„Naše miesto“ bolo neďaleko veľkého neviemakého stromu. Ospravedlňujem sa, pani učiteľka biológie, ale ten strom neviem určiť. Veď je to jedno, hlavne, že bol pekný, mal krásnu korunu, nádherne voňal letom, a keď veľmi pripekalo, mali sme tieň na pár krokov od našej deky.

Výhľad sme mali na celé jazero, veľa ľudí sa k nám nedostalo, tak sme mohli v pohode a nahlas komentovať všetko, čo sme videli. Cha! To nás bavilo.

„Dúfam, že tento rok to tu bude aspoň také dobré ako vlani.“

Vyzliekla som si tričko, svetu ukázala tmavomodré plavky a natierala sa krémom.

„Bude, čoby nebolo. Každé leto má svoje čaro,“ reagovala Miša a natiahla sa na deku.

Squelé babenky

„Pamätáš, ako sa ťa snažil zbalit ten chlapec, čo sa tu pred nami prechádzal ako na promenáde, nakoniec sa potkol a vyvalil sa celý na zem?“

Miša sa zachichotala.

„Jasné, že si pamätám, trochu tučko.“

„Dost tučko.“

„Dodnes ho stretávam v meste, chudák, radšej otočí hlavu a tvári sa, že ma nevidí.“

„Vážne to robí?“ neverila som.

„Ty by si to nerobila?“

Usmiala som sa.

„Asi ho to vzalo, chudáka.“

„Nemali sme sa tak rehotaf.“

„Ty si sa rehotala!“

„Všetci sme sa rehotali!“

Tvár som natočila k slnku, oči som mala zatvorené a cítila som, ako ma zalieva teplo.

„Ktovie, či sa tu ukáže.“

Miša sa pomrvila, pod dekou ju niečo tlačilo.

„Ťažko.“

Na chvíľu som otvorila oči, lebo od mesta prichádzali k jazeru ďalšie hlúčky mladých ľudí, niekto nám aj zakýval, ale nevedela som ich presne identifikovať.

„Vedela by som tu preležať celé prázdniny,“ spokojne zamraučala Miša.

„Veď ti nič nebráni.“

„Ale hej,“ zamračila sa, „tie povinné dovolenky s našimi. Berú

ma k moru, aby som mala akože radosť, a ja sa tam iba otravujem.“

„Tak im to povedz.“

„To nechcem, pokazila by som im jedínú príležitosť v roku, keď majú pocit, že sme ako rodina.“

Prikývla som.

„Kedy idete?“

„O tri dni.“

„Už?“

„Už. Na dvanásť dní. Niekam do Bulharska. Umriem od nudy.“

„Možno sa znovu objaví nejaký tučko, čo ťa bude baliť na pláži.“

„Veľmi vtipné, Kajka.“

„Tak si to nekaz tým, že sa ti nechce ísť. Možno bude fajn.“

Nesúhlasne pokrútila hlavou. Nebola nadšená, ako vždy, keď išla niekam len s rodičmi.

Miša je jedináčik, vytúžené a vymodlené dieťa. A ísť na dovolenku len s rodičmi nie je žiadna zábava, dobre to vedela, už ich pár absolvovala. Väčšinou preležala dva týždne na pláži, čítala nejakú knihu a zo slúchadiel počúvala stále dookola tie isté pesničky. A to nebolo nič pre ňu, nudila sa.

Ja som sa minulý rok sťažovala, že ideme do Egypta a budem dva týždne bez Miše. A to som mala aspoň Adu, neviem si teraz predstaviť naše ďalšie dovolenky bez nej, budem nešťastná rovnako ako Miša.

A moji rodičia tiež.

„Snažila som sa ich presvedčiť, nech ma nechajú doma, veď mám už pätnásť, ale nechceli o tom ani počuť. To je samé – má-

Squelé babenky

me len teba, konečne sa porozprávame, celý rok máme len povinnosti...”

„Poznám to,“ prikývla som.

„A všetko je už booknuté. Nevykrútim sa z toho, ani keby som dostala angínu. Musím ísť.“

Naši rodičia by mali dovolenky plánovať v rovnakom čase. Vedľa, aké sme nesvoje, keď sme dlho bez seba. Alebo by sme mohli chodiť na dovolenky všetci spolu, oni by boli spokojní, že rodinná dovolenka sa koná, a my by sme sa od seba nemuseli vzdialiť... Boli sme k sebe citovo veľmi pripútané.

Snažila som sa ukázať jej v tom aj niečo pozitívne.

„Pozri, má to aj svoje výhody. Prídeš odtiaľ taká hnedá, aká by si nebola, ani keby si pri tomto našom jazere sedela od rána do večera celé dva mesiace.“

„No to mi je útecha.“

„Môžeš si potom urobiť zrkadlovú fotku na Pokeci,“ zasmiala som sa.

„Neróóóó,“ smiala sa a zapchávala si uši.

„A ja tu budem sedieť celé dni, aby som potom v novej škole pri tebe nevyzerala ako bryndza.“

„Aj v Bulharsku môže pršať.“

„Ale pravdepodobnosť je o čosi menšia, Miška moja.“

„Kašlem na to, či budem opálená,“ otrčila peru.

„Vieš, keby si bola v septembri príliš biela, noví spolužiaci by si pomysleli, že si bola celé leto zahrabaná doma v knihách. Hneď by z teba bola najväčšia biffa, pripravená naplno zarezávať hneď od druhého septembra. Pekná vizitka v prvý deň.“

Miša len hodila rukou, akoby jej to bolo jedno.